

S
78/1.16 x b r i f

kv
P

LATVIJAS VALSTS
BĪBLIOTEKA
91-

8. LATVIEŠU
DZIESMU
SVĒTKI
KANADĀ

1986.

THE 8th
LATVIAN SONG FESTIVAL
IN CANADA

JAUNS AR VECU SADANCOJA

TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS
FOLK DANCE PERFORMANCE

Svētdien, 6. jūlijā, 17:00

MAPLE LEAF GARDENS
TORONTO

TR

47129

JAUNS AR VECU SADANCOJA

Teicēja
Baiba Rubesa

Programmas vadītājs
Zigurds Miezītis

Dekorators
Kārlis Langenfelds

KANADAS VALSTS HIMNA - O CANADA
APAĻAIS MĒNESS - Deju kopu iepazīstināšana
DIEVS, SVĒTĪ LATVIJU!

Pierakstījuši

AČKUPS	tautas deja	Malienā	J. Rinka un J. Oša
SAULES ROTAĻA	tautas deja	Malienā	J. Kūlis
TECI RIKŠIEM KUMELIŅI	choreografija	Toronto	Z. Miezītis

Izpilda visas deju kopas

LANCETS	apdare	Ludza	J. Kūlis un E. Drulle
ROTA - AUSEKLĪTIS	choreografija	Toronto	E. Kalviņš

Izpilda: 14, 19, 20, 22, 24, 33, 37, 38

DEVIŅDANCIS	tautas deja	Nīcā	J. Rinka un J. Ošs
DZIRKSTELE	choreografija	Filadelfijā	A. Liziņš
RAITAIS DANCIS	choreografija	Minsterē	K. Streips

Izpilda: 1, 4, 6, 8, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 25, 27, 29, 31, 32, 37

METIENIŅŠ	tautas deja	Vidzemē	J. Stumbrs
TAUTAS KADRIĻA	tautas deja	Kurzemē	J. Rinka un J. Ošs
KRUSTA KAZAKS	tautas deja	Rucavā	J. Rinka un J. Ošs

Izpilda vecāko dejojāju kopas: 9, 10, 12, 33, 37, 38

AUZU DEJA	tautas deja	Krustpilī	J. Stumbrs
SAULĪTE	tautas deja		J. Stumbrs
JAUTRAIS PĀRIS	tautas deja	Vidzemē	J. Stumbrs

Izpilda jaunāko un vecāko dejojāju kopas

KRUSTDEJA	tautas deja	Malienā	J. Rinka un J. Ošs
SĪKAIS DANCIS	tautas deja	Kurzemē un Zemgalē	J. Stumbrs
JAUTRĀ VIJA	tautas deja	Nīcā	J. Rinka un J. Ošs
JANDĀLIŅŠ	tautas deja	dejota visā Latvijā	J. Rinka un J. Ošs

Izpilda jaunākie dejojāji: 2, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 20, 23, 30, 34, 35, 36

AGLONAS MEITĒŅU DEJA	apdare	Latgalē	E. Drulle
MĀMIŅAS MEITIŅA	choreografija	Toronto	Z. Miezītis

Izpilda meitas: 5, 12, 13, 14, 21, 24, 26, 33, 34, 36, 37

LŪRIKIS	choreografija	Kanberā	S. Darius
---------	---------------	---------	-----------

Izpilda puīši: 6 ar 19, 12 ar 33, 37

VENTIŅU DEJA	choreografija	Rīgā	A. Rūja
--------------	---------------	------	---------

Izpilda: 12, 19, 20, 21, 33, 36, 37

Pierakstījuši

TALSU DEJA choreografija Rīga A. Štrauss
ŪSIŅŠ choreografija Milvokos I. Rudzītis

Izpilda: 8, 19, 22, 24, 33, 37

SAULES DEJA choreografija Vācija A. Brīvniece
TORONAKS choreografija Toronto Z. Miezītis
SARABUMBALS lībiešu tautas deja - apdare Vidzemē A. Rūja

Izpilda: 9, 12, 13, 18, 19, 20, 21, 33, 37

DANCIS '86 obligātā sacensību jaundeja choreografi tiks paziņoti

Dancis '86 mūziku komponējusi Lolita Ritmane

8. latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas pasūtīnājums

Izpilda jaundeju skates dalībnieki: 9, 12, 13, 19, 24, 33, 34, 37

SUDMALIŅAS tautas deja dejota visā Latvijā J. Rinka un J. Ošs

Izpilda: 12, 18, 19, 21, 22, 33, 37, 38

Visi dejojāji, kamolu tinēji

NOSLĒGUMĀ - DAUGAV' ABAS MALAS orch. P. Aldiņš

Daugav' abas malas,
Mūžam nesadalās:
Ir Kurzeme, ir Vidzeme
Ir Latgale mūsu.

Laima par mums lemi!
Sargi mūsu zemi!
Viena mēle, viena dvēš'le,
Viena zeme mūsu!

Daugav' abas malas
Mūžam nesadalās:
Ir Kurzeme, ir Vidzeme,
Ir Latgale mūsu!

J. Raiņa vārdi, J. Norviņa kompozīcija

Mūzikāls pavadījums

Kolibri ansamblis:
Līga Aldiņa
Mārtiņš Aldiņš
Pēteris Aldiņš
Anita Kupriša
Imants Mežaraups
Laura Padega

Mūzikas ieraksti

Gatis Gaujenieks
Dainis Ķīvienieks

Lieluzveduma norises palīgi

Alnis Bāliņš
Valda Bērziņa
Zinta Briede
Egils Fogels
Ruta Fogeļe
Mārtiņš Mežulis
Andris Rubenis
Baiba Šmita-Kalēja

Uzvedumā piedalās 43 tautas deju kopas no ASV un Kanadas ar 777 dejojājiem.

1. Albānijas Sudmalīņas
2. Bafo Saulīte
3. Bostonas skolas dancotāji
4. Bostonas T.D. kopa
5. Bronksas skolas dancotāji
6. Čikagas Dzelmieši
7. Čikagas Mazā Uguntiņa
8. Čikagas Uguntiņa
9. Denveras Virpulītis
Mazais Virpulītis
10. Detroitas Auseklītis
11. Filadelfijas Dzirkstele
12. Hamiltonas Vainadziņš
Mazais Vainadziņš
Kronis
13. Indianapolises Jautrais Pāris
14. Klīvlandes Pastalnieki
Mazie Pastalnieki
15. Kalamazū Raibie Cimdi
16. Lansingas Pirmais Solis
17. Londonas Mudžeklis
18. Losandželosas Pērkonītis
19. Milvoku Metieniņš
20. Mineapoles Pērkonītis
Mazais Pērkonītis
21. Montreālas Ačkups
22. Nudžersijas Dzintars
23. Nudžersijas Zaglītis
24. Ņujorkas Trejdeksnis
25. Ūtavas Rotaļa
26. Portlandes Sprigulītis
27. Sietles Trejdeksnītis
28. Sietles Sievas
29. Sirakūzas Mēnestiņš
30. Sv. Katrīnu Jandāls
31. Vašingtonas Names
32. Ziemeļkalifornijas Ritenītis
33. Toronto Daugaviņa
34. Toronto Sestdienas skolas
dancotāji
35. Toronto Diždancītis
36. Toronto Lielais Diždancītis
37. Toronto Diždancis
38. Toronto Vecais Diždancis

AČKUPS

6	4	1
12	10	8
18	16	14
24	22	20
32	2,30	26
38	37	34
33	31	29
25	23	21
19	17	15
13	11	9
7	5	3

LANCETS

37	20
37	14
33	
22	24
38	19

DEVĪNDANCIS

37	13
27	4 13
8	11 29
8	18
17	31
1	6 32
25	15
37	16

TAUTAS KADRILŽA

12	
9	33
38	
37	10
37	

KRUSTDEJA

14	3
12	12
9	7 13 19
7	7 13 5
20	23
11	23
35	36 30 2
35	36 30 10
34	34
34	34

MEITEŅU DEJAS

26	14
33	
21	13
37	
34	5
12	
36	24

LŪRIKIS

33,12	
37	
19,6	

VENTIŅU DEJA

33	
27	12
20	
36	19
21	

TALSU DEJA

8	
37	33
19	
37	24
22	

TORONAKS

20	33
37	
9	12
13	18
37	
21	19

DANCIS '86

() ()
()
() ()
() ()
()
() ()

SUDMALIŅAS

21	33
37	12
22	19
38	18

PROGRAMMAS PIEZĪMES

Šo svētku tautas deju lieluzveduma tēma ir deju tilts, starp jauniem un veciem. Mūsu tauta savas dejas ir dejojusi jau no neatminamiem laikiem. Jauns ar vecu sadancoja kristībās, kāzās, bērēs. Gan priecīgākā, gan bēdīgākā mūža brīdī deja ir bijusi jaunās un vecās paaudzes saistjosta. Tradīcijas turpinās no paaudzes uz paaudzi un mūsu tauta tās nav aizmirsusi. Mūsu deja nes līdzi senu tautas gudrību, kas ir stūrakmens arī šodien. Visā pasaulē tiek dejas vecas tautas dejas un tiek radītas jaunas, kas zināmā mērā atspoguļo savu gadsimtu, bet pašā pamatā saglabā seno deju būtību.

Šodien mēs sanākam kopā veci un jauni, lai sadancojot vecas un jaunas dejas, dalītos šajā senajā tradīcijā — jauns ar vecu sadancoja. Programmas ievads ar trim senajām dejām, risina šo sadancošanas tēmu. Divas no tām: "Apaļais mēness" un "Ačkups" ir senas mūsu tautas godību dejas, bet "Sauls rotaļa" — vasaras saulgriežu deja. Uzveduma turpinājumā seko jaunākās dejas un četras no tām ir pavisam nesenas choreogrāfijas, kā piemēram "Teci rikšiem kumeliņi", kuras vienkāršās kustības sasauca ar dziesmas melodiju un caur to saplūst vienā kopībā. "Rota Auseklītis" ar savu raito ritējumu ieelpo dzīvību latviešu zvaigznes simbolā — Auseklītī; "Dzirkstele" un "Raitais dancis" — viena radīta Amerikā, otra Vācijā, bet abas sasauca savā ritošajā solī; "Deviņdancis" un "Lancets" ir senākas dejas. Deviņdancis izceļas ar savu īpatnējo struktūru, turpretī Lancetam pamatā ir īpatnējā Latgales polka, kuru dēvē arī par trako polku.

Nākošā programmas daļā desmit dejas saved kopā jaunos un vecos dejotājus. Pirmās trīs dejas šajā daļā — "Metieniņu", "Tautas kadriļu" un "Krusta kazaku" izpilda mūsu vecākie dejotāji. "Tautas kadriļa" ir būtībā franču menueta vai poļu kadriļas iespaids latviešu dejas kultūrā; "Krusta kazaks" ir līdzīga stila ziņā, taču atspoguļo ļoti konkrētu darbību — lauku ziņneša ceļu no sētas uz sētu. Mūsu jaunākie dejotāji ieplūst vecāko dejotāju pulkā, lai kopīgi sadancotu "Auzu deju", "Saulīti", un "Jautro pāri", kas visas ir pāru dejas neierobežotam dejotāju skaitam. Gados vissjaunākie dejotāji uzsāk nākošo posmu ar "Krustdeju", kas pamatā ir sena kara deja, dejota Vizemē; "Sīkais dancis" ar īpatnēji uzsvērtu trīssoļīti virpuļojot pauž dejas prieku no Kurzemes un Zemgales; "Jautrā vija" dejota Nicā ir strauja, bet ar bajārisku raksturu; un nobeiguma deja "Jandālinš" ir pirmā deja, ko mācam mūsu bērniem. Dažādību programmā ievēd nākošās trīs dejas. "Aglonas meiteņu deja" un "Māmiņas meitiņas" parāda mums divas dažādas pieejas precībām; pēdējā atspoguļo paaudžu saskarsmi kā māmiņas un meitiņas risina precību problēmu. Šīs dejas izpilda meitenes, taču jautri zobgalīgā deja "Lūriķis" ir puīšu īpašums, viņu domas un risinājums precību lietās. Nākošā daļā ir piecas choreogrāfijas — dažā jaunāka, dažā jau labi pazīstama — "Ventiņu deja", "Talsu deja", "Ūsiņš", "Sauls deja", un "Toronaks". Šīs dejas izvēlētas uzvedumam tālab, ka tās parāda latviešu choreografu daudzpusību, bet kas šajā daudzpusībā tomēr paliek uzticīgi tai nenotveramajai sajūtai, tam nedefinējamam vārdam, kas sevī apvieno latviešu tautas dejas garu. Ir interesanti salīdzināt latviešu choreogrāfijas ar nākošo lībiešu godu deju "Sarabumbals", kuru vissvairāk dejojā kāzās.

Lai piedalītos jaundeju skatē, katrs choreografs tika aicināts radīt vienu deju, lietojot speciālu, šim nolūkam Lolitas Ritmanes komponētu mūziku. Rezultāts ir "Dancis '86", desmit dažādas choreogrāfijas, kuras tiks dejas vienlaicīgi.

Lieluzveduma noslēgumā — "Sudmaļiņas" — pazīstamākā un iemīļotākā no mūsu tautas dejām, kuru labi var sadejot vecs ar jaunu, jauns ar vecu.

PĒDĒJAIS DANCIS

Šovakar 21:00 Royal York Concert Hall pašiem dejotājiem un viņu viesiem — jaunajiem un vecajiem!

Sekoji tradīcijai — Pēdējā dančī apvienosies tautas deja ar moderno — pārmaiņus dejojot Rucavieti, Reinlenderu un roku. Kolibri ar elektronisko instrumentu palīdzību uzburs pasakainu balli - Pēdējo danci.

0.10

PROGRAM NOTES

Sveiks! We welcome you to the Folk Dance Gala of the 8th Latvian Song Festival in Canada. The theme of this year's performance is the bridge folk dances build between young and old. Latvians of all generations have been dancing folk dances together for thousands of years. From birth till death, in times of joy, in times of sorrow, dancing has played an important role in the lives of the Latvian people. Folk dances transport us into another world, into a different time and space, releasing us from our daily habits and linking us to an ancient past. Moreover, it is also a link with the wisdom of those ancient times — wisdom which is very relevant in our "modern" age.

Folk dances easily span the "generation gap" and put the young and old together on a common ground. Latvians continue this joyful tradition throughout the world, not only by learning and dancing the ancient dances, but by creating new ones. Having been created in this century, the new dances or choreographies may reflect more modern influences, but remain in harmony with the character of those older dances. Thus today, young and old come together, to celebrate and reaffirm this tradition with dances both old and new.

The programme begins with three of the older dances. Festive occasions often began with "Apajais mēness", a dance for all present. "Ačkups", a simple and traditional dance is one of the oldest. "Sauls rotaļa" is a summer solstice dance depicting various qualities of the sun. Of the next six selections, four are very recent choreographies: "Teci rikšiem kumeliņi" is based on music mimicking the trotting of a frisky colt while the lively "Rota Auseklītis" breathes life into the Latvian symbolic ethnographic design of a star. "Dzirkstele" and "Raitais dancis" are two quick paced dances: one choreographed in the United States, the other in Germany. "Deviņdancis" and "Lancets" are older dances, the latter characterized by a unique polka step executed with an unusually high lifting of the knee.

The next section of the programme brings the oldest and youngest dancers together in performing ten folk dances, which originated, as did most Latvian folk dances known today, many centuries ago. "Metieniņš", a simple dance for couples, "Tautas kadriļa", and "Krusta kazaks" will be performed by our older dancers. "Tautas kadriļa" features minuet-like motions reflecting the historical influence of French and Polish cultures on Latvian dance; "Krusta kazaks", similar in style, depicts the path of the country messenger as he travels between homesteads. Our youngest generation joins the older to perform "Auzu deja", "Saulīte", and "Jautrais pāris", all of which can be danced by an unlimited number of couples. "Auzu deja" depicts the winnowing of oats; "Saulīte", the movement of the sun's rays and "Jautrais pāris", the pure joy of dancing. The older dancers then leave the young ones on their own to render "Krustdeja", an ancient cross dance, seeking symbolic protection for warriors; "Sīkais dancis", a dance with tiny steps; "Jaurā vija", a simple, stately dance from the region of Nīca in western Latvia; and "Jandāliņš", usually the first dance a child learns, thus one of the most beloved dances familiar to all Latvians, concludes this part of the programme.

A unique characteristic of the next three selections is that they are performed exclusively by women — "Aglonas meiteņu deja" and "Māmiņas meitiņa" or exclusively by men — "Lūriķis". "Aglonas meiteņu deja" portrays a farewell to childhood in preparation for marriage. In "Māmiņas meitiņa", the mothers offer the daughters three different suitors and the daughters refuse them all! The male side of the situation is portrayed in "Lūriķis" (choreographed in Australia), the story of suitors spying for potential brides. The next five dances are all choreographies, some more recent, others already well established: "Ventiņu deja", "Talsu deja", "Ūsiņš", "Sauls deja", and "Toronaks" have been chosen for this performance to illustrate the diversity of Latvian choreography. In their diversity, however, they remain true to that undefinable but essential spirit of Latvian folk dances. It is interesting to compare these more traditional choreographies with "Sarabumbals", a wedding dance of the ancient Livs, a tribe who once inhabited the coastal region of present day Latvia.

As a prerequisite for participation in the new choreographies' show, each choreographer was invited to create a dance to music composed by Lolita Ritmane specifically for this performance. The result is "Dancis '86" — ten different choreographies which will be presented simultaneously.

The finale of today's performance is "Sudmaļiņas", the most popular of traditional Latvian folk dances. The moving windmill in its constant geometric swirl exemplifies the quintessence of Latvian folk dances: respect, equality, warmth ... and fun!